

Fackförbundet
för oss som valt
att arbeta på
statens och
medborgarnas
uppdrag

© Fackförbundet ST 2013
Artikelnr 1019

Ett arbete på statens och medborgarnas uppdrag ställer särskilda krav. Verksamheten styrs av politiska mål och av värden som allmänintresse, krav på offentlig insyn, integritet och medborgarbehov.

Vi kan staten!

Fackförbundet ST har god kunskap om de statliga verksamheterna. Det har vi genom att ST i 100 år har arbetat för att förbättra villkoren för de statligt anställda. STs krav på utveckling i arbetet och inflytande över arbetsinnehållet innebär också att vi tar ett ansvar för verksamheten, för verksamhetens utveckling och resultat.

Alla som arbetar inom statlig verksamhet är välkomna till ST. Det medför att ST har medlemmar i stora delar av den statliga sektorn och på olika befattningar. Detta ger ST en unik inblick i hur de statliga verksamheterna fungerar. ST kan därför bilda sig en helhetssyn på statlig förvaltning och med trovärdighet uttala sig i frågor som rör staten. När ST tar ställning är det alltid i frågor som har betydelse för de anställda i de statliga verksamheterna.

Detta tycker ST om...

... demokrati, rättssäkerhet, effektivitet – politiskt ledarskap och resurser

En effektiv statsförvaltning kräver tydligt politiskt ledarskap. Rollfördelningen mellan politiska beslutsfattare och verkställare av beslut ska vara synlig och begriplig. Det måste också finnas en balans mellan politiska mål och de medel som ställs till verksamheternas förfogande. Oklara uppdrag och otillräckliga resurser minskar förutsättningarna att uppnå målen. Det senaste decenniets nedskärningar och strukturförändringar har ensidigt fokuserat på ekonomisk effektivitet, vilket i sin tur påverkat både anställda och verksamhetens resultat negativt.

... statstjänstemannarollen – demokratis tjänare på medborgarnas uppdrag

Att arbeta på statens och medborgarnas uppdrag är något att vara stolt över, men det ställer också särskilda krav. Anställda i staten hanterar verksamheter med stort allmänintresse som ska bidra till att viktiga samhällsfunktioner kan upprätthållas. Statlig verksamhet ska kännetecknas av rättssäkerhet, likvärdig och enhetlig hantering av ärenden på olika nivåer samt likabehandling och lika villkor. Höga etiska och moraliska krav ska gälla i kontakter med medborgarna och vid myndighetsutövning. Statstjänstemannen ska i sin roll verkställa beslut fattade av regering och riksdag. Samtidigt måste beslutsfattarna ges återkoppling och underlag för omprövning och korrigeringar när de politiska målen inte uppnås.

... öppenhet och insyn

Statlig verksamhet ska kännetecknas av öppenhet. Den öppna förvaltningen är en garant för insyn och delaktighet, och ska motverka maktmissbruk och korruption. Öppenhet ska gälla i förhållande till beslutsfattarna, till brukarna och till allmänheten. Men även arbetsplatserna ska kännetecknas av ett öppet klimat och av högt i tak.

Offentlighetsprincipen och meddelarfriheten måste skyddas. Bolagiseringen av affärsverken och privatisering av verksamhet har kraftigt försämrat medborgarnas insyn i verksamheten. Ett krav från ST är att meddelarskydd och efterforsarskydd även ska omfatta anställda i statliga bolag och i annan offentligt finansierad verksamhet.

... medborgarperspektiv

De uppgifter de statliga verksamheterna utför sker på medborgarnas uppdrag. Det är medborgaren som är mottagare av arbetets resultat. Alla medborgare ska, oavsett kön, ålder, nationalitet, bostadsort etcetera ha likvärdigt inflytande över beslut, insyn i ärenden som berör dem, lika behandling vid myndighetsutövning och samma tillgång till statliga verksamheter och tjänster.

Brukarnas större krav på insyn, delaktighet och service påverkar statsförvaltningens organisering och arbetssätt. Brukarna ska vara nöjda med sina kontakter med myndigheterna och annan statlig verksamhet. Och uppgifterna måste utföras på ett sätt så att de även i framtiden får allmänhetens förtroende.

... kompetensförsörjning, generationsväxling och strategisk personalpolitik

En fjärdedel av de statligt anställda är 55 år eller äldre. Av statsförvaltningens 13 000 chefer är drygt 4 600 över 55 år. Behovet av nyrekrytering är stort – och inte enbart inom statsförvaltningen. Det kommer att bli konkurrens om arbetskraften. Då räcker det inte med att erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter för att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet måste vara berikande och utvecklande och ge inflytande över arbetsinnehållet. Arbetet och arbetsuppgifterna ska premiera ansvarstagande, utbildning och utveckling. Staten måste bedriva en strategisk personalpolitik som både attraherar nya generationer och ger redan anställda möjligheter att utvecklas.

... ledarskap

Ledarskapet har stor betydelse för möjligheterna att locka till sig morgondagens arbetskraft, men även för att behålla dem som idag arbetar i staten. Ledarskapet ska användas som ett styrinstrument för utveckling av arbetsformer och arbetsplatser. Ansvarstagande ledarskap ska prägla de statliga verksamheterna. Chefer inom staten ska kunna motivera och entusiasmera medarbetare. Delegering, ansvar och kompetensutveckling gör att individen utvecklas i arbetet och utvecklas för nya arbetsuppgifter.

Statsförvaltningens chefer måste ges ordentliga förutsättningar för att leda verksamheten och utöva det goda ledarskapet. De statliga verksamheterna ska ha modiga chefer som vågar säga ifrån när förutsättningar för chefskap saknas.

... universitet och forskning

Universitet och högskolor spelar en viktig roll för Sveriges utveckling och tillväxt. En starkare globalisering innebär att flera länder blir mer forskningsinriktade. För att svenska forskningsinstitutioner ska kunna bidra till världens samlade vetenskap krävs mer resurser och en mer genomtänkt och effektiv forskningspolitik. Men det handlar inte bara om att nå ökad produktivitet utan också en bevarad och utvecklad välfärd, en fördjupad demokrati och en förutsättning för ett bra liv för enskilda människor.

Arbetstiden, undervisningen och möjligheterna till forskning är centrala frågeställningar för de flesta lärare inom universitetsvärlden. Därför är det viktigt att alla lärare garanteras möjlighet att forska inom ramen för sin anställning. Alla anställda ska också ha rätt till inflytande över sitt arbete och kompetensutveckling.

Vad tycker du?
Hör gärna av dig till
mig med dina synpunkter.

A white handwritten signature on a dark blue background. The signature is fluid and cursive, starting with a large loop on the left and ending with a long horizontal stroke on the right.

Britta Lejon, förbundsordförande
forbundsordforande@st.org

Läs mer om oss och vår verksamhet på www.st.org

Fackförbundet ST

Box 5308, 102 47 Stockholm

Besök: Sturegatan 15

Telefon: 0771 555 444 Fax: 08-24 29 24

E-post: st@org Webbplats: www.st.org